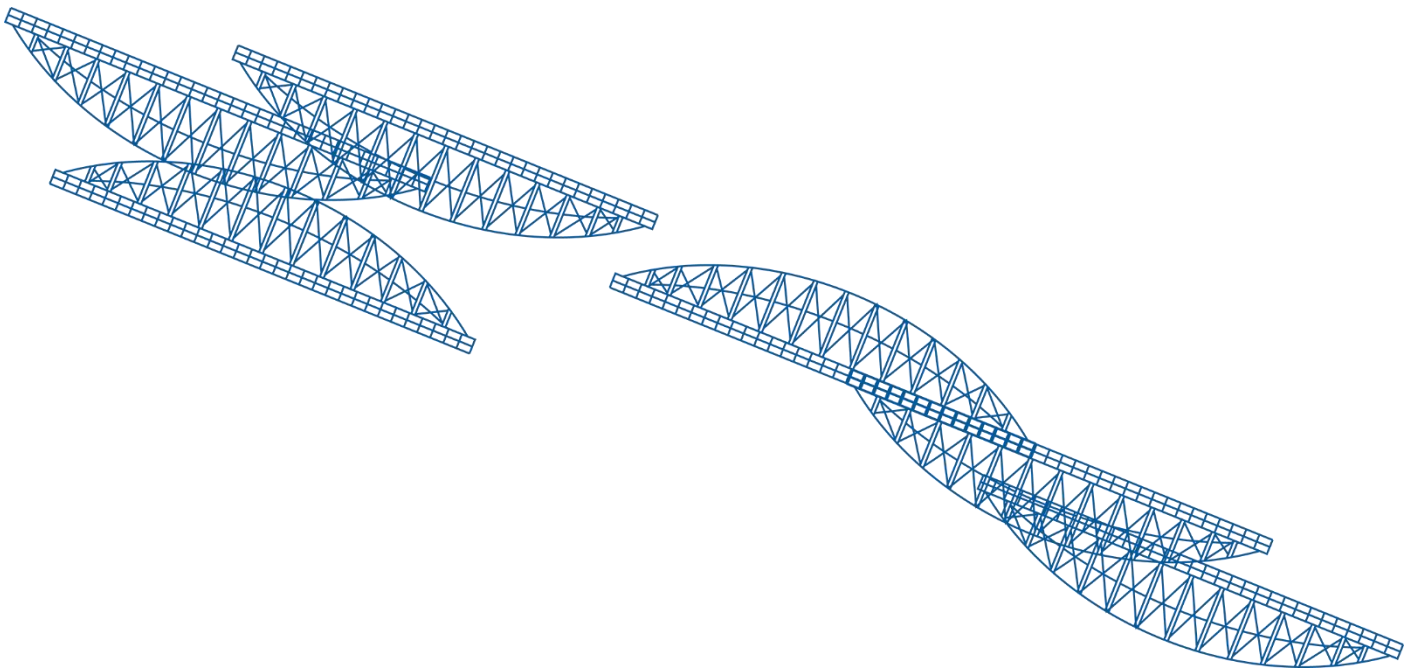

Nordmalings
kommun

Biblioteksplan för Nordmalings kommun 2022-2024

Dokumenttyp Plan	Diarienummer 2022-052-889	Fastställt Kommunfullmäktige 2022-02-14 § 9
För revidering ansvarar Bibliotekschef	Uppföljning och tidplan 2023	Dokumentet gäller Biblioteket
Dokumentet gäller till och med 2025-12-31 (förlängdes genom beslut i kommunstyrelsen 2024-12-02 § 229)		

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Nordmalings kommun – övergripande vision och mål	3
2.1	Styrmodell och styrdokument	4
3	Nordmalings bibliotek är ett integrerat folk- och skolbibliotek	5
4	Biblioteksplan för Nordmalings kommun 2022-2024.....	6
5	Samarbeten.....	8

1 Inledning

Det du håller i handen är kommunens biblioteksplan vilken bestämmer riktningen för Nordmalings kommuns biblioteksverksamhet 2022-2024

I bibliotekslagen (SFS 2013:801) står det i § 17 att kommuner och landsting ska anta biblioteksplaner vilket medför att vi är tvungna att ha en. Men det är också vår chans att formulera en lokal bibliotekspolitik. Biblioteksplanen är kanske inte lika spännande som den senaste deckaren på vår snabblåshylla eller lika djupgående som filosoferna (i magasinet) och den här typen av dokument har också en tendens att bli en aning akademiska. Lite tradiga. Trots att biblioteket är vår passion.

Så låt mig därför tala i klartext: Jag hoppas att du som läser detta känner dig välkommen och delaktig i vårt bibliotek. Vi vill vara ett modernt bibliotek, ett öppet bibliotek och ett bibliotek som lever upp till den fina och vackra demokratiska tanken om bibliotek. Sveriges folkbibliotek är ett fundament för demokratin och en av de få institutioner i samhället som fortfarande är kostnadsfritt och öppet för alla.

Vår vision är att få alla att känna sig välkomna och att biblioteket lever upp till sitt uppdrag att skapa ett demokratiskt rum. Oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, ålder eller status.

Biblioteket står för den oberoende kulturen, den fria litteraturen och språket och berättelsen, utbildning och inre utveckling. Det är stora frågor som var vi kommer ifrån och meningen med livet. Men också spännande berättelser och en chans att drömma sig bort. Vår version är att möta medborgarna i alla dessa områden från att man föds till dess man trillar av pinnen.

Biblioteksplanen som du nu håller i handen är ett viktigt dokument för att förklara riktning och mål med Nordmalings bibliotek och antogs av kommunfullmäktige i Nordmalings kommun datum.

Löptext

2 Nordmalings kommun – övergripande vision och mål

Nordmalings kommun ska ha en levande landsbygd där vi har närhet till varandra.

Näringslivet, politiska företrädare, kommunens tjänstepersoner och invånarna verkar tillsammans och alla boende känner tillhörighet och är ambassadörer; för byarna, orten och för Nordmalings kommun i stort.

Vi samverkar över alla gränser för att skapa långsiktig social-, ekonomisk- och ekologisk hållbarhet, hög attraktivitet och tillväxt med målet att nå 7550 medborgare år 2031

Vi har en levande demokrati där verksamheten präglas av öppenhet och tydlighet. Samspelet mellan politiker och tjänstepersoner har en tydlig medborgarorientering

Vi ska stärka Nordmalings kommun med stöd av Agenda 2030 Globala målen för hållbar utveckling

Vi ska utveckla god omsorg, utbildning och övrig kommunal service för att främja en god livsmiljö för hela befolkningen

Vi ska stärka Nordmaling som kulturkommun, där kulturen är en arena för skapande och aktiva medborgare

Det är enkelt att leva i Nordmaling med bostadsmiljöer som bidrar till goda uppväxtvillkor för barn och unga. Närhet till service, arbete, och fritidsaktiviteter bidrar till att fler flyttar hit

I relevanta kommunjämförelser ska Nordmalings kommun vara bland de 50 främsta i Sverige

I Nordmalings kommun ska alla känna sig lika behandlade. Alla kan vara delaktiga och får möjlighet att utvecklas.

Att arbeta med barnperspektiv innebär att hela tiden se till barnets bästa i allt vi gör och följa Barnkonventionen.

2.1 Styrmodell och styrdokument

Alla offentliga biblioteken styrs av Bibliotekslagen som utkom 2014 där Bibliotekets ändamålsprincip är denna:

”Biblioteken ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning”

Det vi enligt lag ska göra på biblioteket är att *”främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt”* och vårt utbud av medier och tjänster ska präglas av *allsidighet och kvalitet.*

Vi ska också verka för att *”öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet”*

Biblioteket är till för alla men bibliotekslagen prioriterar vissa målgrupper:

- *Biblioteken ska ”ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning”*

- *Biblioteken ska "ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska"*
- *Folkbiblioteken ska "ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar"*

I Bibliotekslagen finns nu även inskrivet att "Alla elever ska ha tillgång till skolbibliotek och alla bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet ska samverka."

Förutom Bibliotekslagen finns det ett antal till dokument som vi måste förhålla oss till och dess är:

- Kommunens visioner och verksamhetsplaner samt
- Skollagen (SFS 2010:800)
- Regional biblioteksplan för Västerbottens län 2021-23
- FN:s konvention om barnets rättigheter
- Unesco-rådets biblioteksmanifest
- Handlingsplan för litteratur som konstform i Västerbottens län 2021.

3 Nordmalings bibliotek är ett integrerat folk- och skolbibliotek

Det finns två biblioteksuppdrag i Nordmaling: folkbibliotekets och skolbibliotekets. Folkbiblioteket har 2,5 heltidstjänster och skolbiblioteket har 0,75 heltidstjänst.

Folkbiblioteket och skolbiblioteket har olika perspektiv och uppdrag.

Folkbiblioteket axlar vårt kultur- och utbildnings- och läsfrämjande uppdrag utifrån Bibliotekslagen där mycket fokus är på barnperspektivet.

Folkbiblioteket ska inspirera till läsning men också samordna kultur och särskilt uppmärksamma barn och ungas kulturbehov. Folkbiblioteket utgår från individens personliga utveckling.

Folkbibliotek ska vara kravlöst. Föra individen och barnens talan. Folkbiblioteket ska vara en plats där berättande av alla former ryms, där konst och kultur förmedlas.

Skolbibliotekarien arbetar förutom Bibliotekens uppdrag och mål även utifrån skolans pedagogiska mål och styrdokument,

Skolbibliotekarien ska arbeta för att hjälpa eleverna att nå skolans mål och vara en pedagogisk resurs.

Skolbibliotekarien ska jobba läsfrämjande efter skolans och läroplanens krav.

Skolbibliotekarien ska erbjuda elever och lärare handledning och undervisning i MIK (medie- och informationskunnighet).

4 Biblioteksplan för Nordmalings kommun 2022-2024

Skolbiblioteket är också en resurs i elevernas lärande och läsutveckling men deras mål beskrivs separat i bilaga (skolbiblioteksplanen).

- Vi ska arbeta för att alla ska känna sig välkomna och trygga hos oss och vi ska arbeta för att vara tillgängliga så att alla i Nordmalings kommun ska ha möjlighet att besöka biblioteket, låna böcker och få hjälp med digitala tjänster
- Vi ska ha extra fokus på de av bibliotekslagens prioriterade målgrupperna: barn och unga, nationella minoriteter, personer med funktionshinder och personer med annat modersmål än svenska.
- Vi ska fortsätta att utveckla vår närvaro på sociala medier och andra kanaler så att instagram, podd, youtube och regionens webbplats minabibliotek.se., ska ses som ett naturligt komplement till övrig verksamhet.
- Vi ska stärka samarbetet med skolan genom att utnyttja att vi är ett integrerat folk- och skolbibliotek.
- Som informationsförmedlare och kunskapsbildare ligger det i bibliotekets uppgift att tillgängliggöra information till samhällsmedborgarna. Vi ska därför vara en förebild för samhället när det gäller hållbar utveckling och arbetet för en bättre miljö. Detta gör vi med hjälp av folkbildande insatser, ett uppdaterat och naturnära urval samt genom att samarbeta med kommunen kring Agenda 2030
- Vi ska prioriterar fyra strategiska områden.

1. Det demokratiska rummet.

I bibliotekslagen fastslås att bibliotek har en samhällsbärande funktion och bidrar till demokratins utveckling – genom att bidra till kunskap, bildning och fri åsiktsbildning. Biblioteket kan vara både en mötesplats och en livlina.

Detta mål uppnår vi genom att: skapa en välkomnande miljö där alla ska känna sig välkomna och genom att erbjuda ett utbud av medier och arrangemang som är kopplade till vårt uppdrag. Vidare arbetar vi efter värdegrunden om allas lika värde vilket medför att vi möter alla människor på lika villkor.

2. Det livslånga lärandet

Biblioteket är en plats där man kan finna sig själv och står både som motpol och komplement till formell utbildning. Biblioteket ska lyssna till individen, inspirera till läsning för alla, stå upp för folkbildning och demokrati.

Detta mål uppnår vi genom att arbeta relationskapande och att möta unga som gamla på lika villkor. Vi ska lyssnat till barn och ungdomar och uppmuntra deras delaktighet. Vi ska ha en bred kultursyn och ett öppet sinne. Vi ska erbjuda möjlighet till fjärrlån för studenter och vi ska välkomna gymnasieelever som söker stöd på biblioteket.

3. Litteraturen

Eftersom att skriva och uttrycka sig fritt är en grundbult för demokratin ska vi inspirera till läsning i alla åldrar men även uppmuntra till eget skapande. Bibliotekets utbud ska vara relevant och uppdaterat samt vara allsidigt och hålla en hög kvalitet.. Dessa mål når vi genom att all personal kontinuerligt deltar i kompetenshöjande aktiviteter där bibliotekets läsvecka är en viktig komponent samt att visa upp en tydlig mediepolicy i form av en medieplan. Vi ska också ge lokala, såväl som etablerade, berättare och författare en arena samt uppmuntra till bokcirklar och anordna skrivarkurser.

4. Barnens rättigheter

Barn rätt till yttrandefrihet och att söka och sprida information samt att uttrycka sig i konstnärlig form får inte bli tomma ord i en verksamhetsplan. Vi ska därför arbeta aktivt för barnens rätt att vara delaktiga i kulturlivet och deras rätt till vila och lek genom att arbeta relationsskapande. Vidare ska vi uppmuntra barnen till delaktighet i bibliotekets

rum, utbud och aktiviteter samt ha en bred kultursyn där särskild hänsyn ska tas till barnens önskemål.

5 Samarbeten

Eftersom biblioteket är ett integrerat folk och skolbibliotek är skolan en av våra viktigaste samarbetspartner.

Nordmalings bibliotek ingår sedan 2007 i Umeåregionens bibliotekssamarbete. I samarbetet delar biblioteken mediebestånd och samarbetar kring gemensam bibliotekskatalog, biblioteksdatasystem, fortbildning och biblioteksutveckling.

Nordmalings bibliotek samarbetar även med Bokstationerna i Rundvik och Brattsbacka där den i kommunfullmäktige antagna Biblioteksplanen för Nordmalings kommun 2022 – 2024, även ska gälla. Bokstationerna ska bl a svara för att tillhandahålla lokaler och personal för bokstationsverksamheten, medieutlåning, samt byta bokdepositioner 4 gånger/år. Nordmalings bibliotek ska kostnadsfritt tillhandahålla lämpliga delar av bibliotekets bestånd, utfärda fakturor på förekomna, ej återlämnade böcker.

Förutom detta ingår Nordmalings bibliotek i nedanstående samarbeten:

- Länsbiblioteket i Västerbotten: projekt, läsfrämjande, biblioteksutvecklingsfrågor, informationskompetens, kulturupplevelser
- Fokusgruppen - nätverk för Umeåregionens skolbibliotekarier
- BVC – bokpresentationer för nyblivna föräldrar, information om barns språkutveckling
- Studieförbund och andra organisationer
- Lokala föreningar, t ex Nordmalings musik- och teaterförening
- ”Alla tiders Nordmaling”, Västerbottens museum